

Hazánk

A KERESZTÉNYDEMOKRATÁK LAPJA • ALAPÍTVÁ 1945-BEN • 2022. SZEPTEMBER

Simicskó István: Nemzeti konzultáció indul az Oroszország elleni szankciók ügyében

Navracsics Tibor a kereszténydemokrata frakcióban folytatja képviselői munkáját, Latorcai Csaba ügyvezető főtítkárként dolgozik tovább a KDNP-ben

Navracsics Tibor, Simicskó István és Latorcai Csaba. Erősödő kereszténydemokrata közösség

Az őszi beköszöntével elindult a politikai szezon is hazánkban, s több KDNP-s vonatkozású hírrel érkezett meg. **Navracsics Tibor** szeptember 22-én közösségimédia-oldalán jelentette be, hogy képviselői munkáját a Kereszténydemokrata Néppárt országgyűlési képviselőcsoportjában folytatja. A területfejlesztési miniszter, korábbi Fidesz-frakcióvezető felvételét a KDNP képviselőcsoportjába a kereszténydemokrata képviselők egyhangúlag támogatták.

Szeptember 21-én tehát önállóan is ülésezett a KDNP-frakció, majd a kormánypartok kétnapos, együttes frakcióülést tartottak Balatonalmádiban. A közös tanácskozás második napján, annak szünetében a két frakcióvezető sajtótájékoztatót tartott. Simicskó István ezen úgy fogalmazott: „Tisztább képet kaphat a kormány az újabb, az Európai

Unió által Oroszországgal szemben alkalmazott szankciók ügyében indítandó nemzeti konzultációnak köszönhetően” – a kormánypárti frakciók ugyanis azt javasolják a kabinetnek, a szankciók kérdésében nemzeti konzultáció keretében kérdezze meg az embereket.

Simicskó István Európában egyedülállónak nevezte azt, hogy amikor nemzeti sorskérdésben kell dönteni, megkérdezzük az embereket. Hangsúlyozta, hogy amit a kormány a nehéz helyzetből való kilábalásért megtehet, meg fogja tenni. Kiemelt fontosságúnak nevezte, hogy a nagy stratégiai célkitűzések, a családtámogatások, a demográfiai helyzet javítását, gyermekvállalást ösztönző intézkedések ne álljanak le, sőt bővüljenek. Mint fogalmazott, garanciát kaptak a miniszterelnöktől, hogy a válság rendeződése után, reményeik

szerint a ciklus közepétől, 2024-től folytatni tudják a korábban rögzített nagy stratégiai célok megvalósítását.

„Azt mindenki megértheti, hogy a jelenlegi helyzetben takarékoskodni kell. Lokális problémából lett egy globális probléma, aminek felelősei Brüsszelben vannak” – jegyezte meg a KDNP képviselőcsoportjának vezetője. „A szankcióktól Európa szenved, Oroszország folytatja a háborút és köszöni szépen, a bevételei még nőttek is” – fogalmazott Simicskó István, aki szerint jóval több bölcsességre és józanságra lenne szükség Brüsszelben.

A kereszténydemokrata politikus örömet fejezte ki Navracsics Tibor csatlakozásáról. Szerinte így a KDNP frakciója még erősebbé vált, a parlamentben stabilan a második legerősebb képviselőcsoport a Fidesz mögött.

A KDNP frakcióvezetője a

Fidesszel való együttműködést hatékonynak értékelte, kijelentve, hogy továbbra is támogatni kívánják a kormányt programja megvalósításában.

Szeptember 23-án ülésezett a KDNP Országos Elnöksége is. A testület megválasztotta a párt ügyvezető főtítkárának Latorcai Csaba államtitkárt, területfejlesztési miniszterhelyettest.

Latorcai Csaba évek óta tagja a KDNP-nek. Kormányzati munkája mellett ügyvezető főtítkárként a jövőben meghatározó feladata lesz a kereszténydemokrata politizálás szervezeti hátterének biztosítása, valamint a felkészülés a 2024-es európai parlamenti és önkormányzati választásokra annak érdekében, hogy a kereszténydemokrata értékek továbbra is meghatározó képviselőkkel rendelkezzenek az Európai Parlamentben és a magyarországi helyi közösségekben, önkormányzatokban.

Azbej Tristan: Magyarország a lehetőségek és a jövő földrészét látja Afrikában

Azbej Tristan szerint Magyarország látja azokat a kihívásokat és veszélyeket, amelyekkel Afrika szembenéz. A gazdasági fejlődés lassú üteme, az élelmiszerválság, a fegyveres konfliktusok, a valószínű üldöztetés, a természeti katasztrófák és a klímaváltozás mind olyan kihívások, amelyekre megoldást kell találni, egyrészt az emberiség okán – mondta.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkára hozzátette: a megoldás keresése Magyarország nemzeti érdeke is, az elmélyülő válságok ugyanis emberek tízmillióit indíthatják el Európa és Magyarország irányába. Európa biztonságának külső védvonalát Afrikában van – emelte ki.

Hozzátette: a kormány arra törekszik, hogy tiszteleten alapuló, kölcsönös érdekeket szolgáló együttműködést építsen ki a kontinens országaival, legyen szó külgazdasági, kereskedelmi, oktatási, kulturális, humanitárius együttműködésről, vagy a hitük miatt üldözött keresztények megsegítéséről.

Magyarország elsősorban nem a veszélyek, hanem a lehetőségek és a jövő földrészét látja Afrikában, és arra törekszik, hogy tiszteleten alapuló, kölcsönös érdekeket szolgáló együttműködéseket alakítson ki a földrész országaival – mondta az üldözött keresztényeket segítő programokért felelős államtitkár, a KDNP alelnöke a Magyar-Afrika Hét megnyitóján szeptember 12-én Budapesten.

A mi partnerségünk nem a gyarmattartó politikát követi, a leereszkedő, odavetett segélyezés politikáját, mert az nem járul hozzá a tartós fejlesztéshez, csak fokozza a térség rászorultságát – mondta.

Szól arról is, a térségben megjelent az ideológiai gyarmatosítás, amikor „a nyugati liberális szervezetek és kormányok” a segélyezési programokon keresztül erőltetik rá az afrikai társadalmakra saját világvéleményüket, követelik a hagyományos afrikai emberkép és családfelfogás elvetését és a genderideológia elfogadását.

Hozzátette: ezt Magyarország elutasítja, mert elmentmond a tisztelet, a szubszidiaritás és a szolidaritás elveinek.

A magyar modell az egymásra utaltságból indul ki, abból, hogy Afrika közel van, közelebb, mint gondolnánk. Szükségünk van déli szomszédságunkban egy biztonságos, stabil és felvirágozó Afrikára, ezért szívügyünk a kontinens helyzete és jövője – szögezte le.

Mint mondta, a Hungary Helps Program fő célkitűzése, hogy kölcsönösen előnyös együttműködés keretében jövőképet tudjanak nyújtani a válságvezetőkben vagy a fejlődő országokban élő közösségeknek. Hisszük, hogy az a hatékony támogatás, ami

ezeknek az országoknak megteremti a lehetőségét, hogy saját magukon segíthessenek – mondta.

Felhívta a figyelmet arra, Magyarország nem tudja és nem is akarja meghatározni, milyen megoldásokra van szüksége az afrikai partnerországoknak, ezért inkább a helyi közösségeket támogatja a humanitárius segítségnyújtással és a külgazdasági kapcsolatok kiterjesztésével, hogy azok a saját igényeik szerint dönthessenek erről. Minden támogatás hozzájárul, hogy Afrika a jövő kontinense legyen és Magyarország számára ne a migrációs fenyegetést jelentse, hanem a külgazdasági, kereskedelmi és kulturális kapcsolatépítés szinte kimeríthetetlen lehetőségét – fogalmazott.

Hölvényi György, a KDNP európai parlamenti képviselője, az Európai Parlament Fejlesztési Szakbizottságának néppárti szakmai vezetője és a Hungary Helps Program jószolgálati nagykövete arról beszélt, nagyon fontos összehozni az Afrikáért tenni akaró szervezeteket. Megjegyezte: a szép elgondolásokat konkrét cselekvéssé kell formálni, ehhez pedig elengedhetetlen az érintettek szoros együttműködése. Felhívta a figyelmet arra: mindenki szerepet vállalhat ebben, és terjeszteni kell az adás és együttműködés kultúráját, hogy az „ne budapesti, belvárosi passzió legyen”.

A politikus szót arról is: Magyarország felismeri, hogy az egyházaknak, felekezeteknek megkezdhetetlen szerepük van Afrikában, és ezt a döntéshozóknak figyelembe kell venniük a támogatások megszervezésénél.

Benes Károly, a Külgazdasági és Külügyminisztérium Afrika-főosztályának vezetője arról beszélt, 2013 óta működik a Stipendium Hungaricum program, amely az oktatási lehetőségeket bővíti az afrikai diákok számára Magyarországon. Az oktatás a jövőbe történő befektetés, amivel nemcsak az érintett afrikai országok jóléthez járulunk hozzá, hanem az itt tanuló diákok Magyarországhoz kötődése révén hazák is jelentősen profitál a programból – mondta. Hozzátette: jelenleg 23 országgal van az afrikai kontinensen ilyen megállapodás és a 2022/23-as tanévben 1400 új diák kezd meg tanulmányait Magyarországon.

France Mutombo, a Magyar-Afrika Hetet szervező Afrikáért Alapítvány elnöke, a Kongói Demokratikus Köztársaság tiszteletbeli konzulja megnyitójában kiemelte a nemzetközi együttműködés, fejlesztés és humanitárius együttműködés fontosságát. Megjegyezte ugyanakkor, hogy csak az a segítség hatékony, „amit ésszel adunk, nem csak szívvel”, és meglátása szerint Afrika fejlődéséhez több szolidaritásra és szeretetre van szükség.

Mint mondta, Afrika nagyon sok mindent adott a világnak, és most szükség van arra, hogy őt karolják fel. Fontos Afrika stabilitása, enélkül nem lesz stabil világ, Európa – mondta. Hozzátette: Afrika stabilitása nélkül Európa fejlődése sem lesz fenntartható sokáig, és amíg nem kap Afrika segítséget a talpra álláshoz, „addig Európa veszélyben van”.

A Magyar-Afrika hét főszervezője a húszéves Afrikáért Alapítvány volt, amely ezzel a rendezvénnyel ünnepli alapítását. Az alapítvány célja, hogy hidat képezzen Afrika és Magyarország között.

Rétvári Bence: A kommunista rendszer fenntartásának alapja az erőszak volt

A kommunista rendszer fenntartásának legfontosabb alapja az erőszak volt – mondta a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára, a KDNP országgyűlési képviselője szeptember 8-án Budapesten, a témában rendezett konferencián.

Rétvári Bence a Kommunizmus bünei című konferenciasorozat csütörtöki tanácskozásán a 20. század fontos tanulságának nevezte, hogy mindig voltak olyanok, akik a Magyarországot éppen magának kiszemelő birodalom szolgálatában álltak, és nem a haza érdekét nézték. Ezek a birodalmak először megkeresték saját magyarországi szövetségeseiket, akik hatalomra kerülésük után nem a közt, hanem birodalmi érdekeket szolgálták – mondta.

Rétvári Bence kijelentette, a 20. századból meg kell tanulni, hogy aki nem a nemzeti érdekeket szolgálja, előbb-utóbb más, birodalmi érdekeket szolgál. A bűnös ideológia és a bűnöző ember talált egymásra, amikor megjelennek a diktatórikus rendszerek Magyarországon a 20. században – mondta az államtitkár.

Rétvári Bence hangsúlyozta: az emberek szabadságjogát és a demokráciát kell megvédeni, „és ezt nemzeti alapon tudjuk megtenni”.

Az 1952 – hetven éve történt címmel tartott konferencián Eötvös Péter, a Kommunizmus Bünei Alapítvány vezetője arról beszélt, hogy Magyarországon 1952-re kiépült a sztálini totalitárius diktatúra, megszűnt a jogállam, a demokratikus pártokat felszámolták, csakúgy, mint a civil társadalom fórumait, állandósult az ellenségkép gyártása, és az ország lakosai az állam kiszolgáltatottjaivá váltak.

Michael Winzer, a Konrad-Adenauer-Stiftung magyarországi képviselőjének vezetője elmondta, fő céljuk a múlt megfelelő feldolgozása, ami fontos a jelen és a jövő megfelelő alakításához. Ennek a jelenlegi világpolitikai helyzetben is kiemelkedő a szerepe, „hiszen látjuk, hogy milyen erők fenyegetik az európai országok szabadságát” – jegyezte meg.

A konferenciát a Kommunizmus Bünei Alapítvány, a Konrad-Adenauer-Stiftung, valamint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem állam- és jogtörténeti tanszéke szervezte.

A rászorulóknak mindig jól jön a segítség

Idén is tanszercsomagokkal támogatja az iskolakezdést a KDNP-frakció

Idén is tanszercsomagokkal segíti a tanévkezdést a Kereszténydemokrata Néppárt parlamenti frakciója, a felajánlásokat szeptember 2-án adták át az Ökumenikus Segélyszervezet csepeli központjában.

Simicskó István emlékeztetett: az együttműködés több évre nyúlik vissza az Ökumenikus

Segélyszervezettel. A KDNP frakcióvezetője különösen fontosnak tartja, hogy minél több

olyan családnak nyújtsanak segítséget, akiknek nehézséget okoz a gyerekek iskoláztatása.

Latorcai János, az Országgyűlés kereszténydemokrata alelnöke – utalva a segélyszervezet akciójára, miszerint Töltsük meg együtt 2000 rászoruló gyermek iskolataskáját! – kiemelte: természetesen nem lehet kétezres számban maximálni azok számát, akik rászorulnak a felajánlásokra. S a rászorulóknak bármikor jól jön a segítség – mutatott rá.

Rétfalvi Dorottya, az Ökumenikus Segélyszervezet Országos Segélyközpontjának vezetője köszönetet mondott a felajánlásért, és egyúttal az esélyegyenlőségen alapuló iskolakezdés fontosságát hangsúlyozta. Bár sikerült az előzetesen tervezett kétezzer tanszercsomagot összeállítani, de újabb és újabb megkeresések érkeznek a segélyszervezethez, s nemcsak tanévkezdéskor, hanem a tanév során folyamatosan – tette hozzá.

Hölvényi György: A Delbos–Corfield-jelentés valójában egy hungarofób gyűjtemény

„Nem kell sem elfogult pártpolitikusnak, sem politológusnak lenni ahhoz, hogy világosan lássuk: az egyre radikalizálódó európai baloldal gyámság alá akarja helyezni Magyarországot” – jelentette ki Hölvényi György európai parlamenti képviselő a Magyarországról szóló plenáris vitán elmondott felszólalásában szeptember 14-én Strasbourgban.

„A különböző tények, vélelmek és féligazságok ennyire összehányt egyvelegét európai dokumentumban még nem láttam. Ez a Magyarországról szóló, a korábbiakat is meghaladó Delbos–Corfield-jelentés valójában egy hungarofób gyűjtemény” – mondta felszólalásában a KDNP európai parlamenti képviselője.

„A dokumentum egy több mint tíz éve tartó politikai vita újabb állomása. Egy objektivitást mellőző

politikai röpirat, deklaráció, amely komolytalanná teszi az Európai Parlamentet és európai választókat idegenít el. Mindezt a háború, menekültválság, energia- és élelmiszei válság közepette” – hangsúlyozta a plenáris vitán a politikus.

Hölvényi György aláhúzta: Magyarországon alig pár hónapja elsöprő többséggel újraválasztottak egy kormányt. „Ezzel szemben ennek az iratnak a szerzői a magyar választók előtt teljesen leszerepelt

ellenzék toposzait hangoztatják. Önök, akik ezt a papírt jegyzik, most a magyar választók millióinak, máskor más országok tízmillióinak üzenik, hogy ti nem számítok, ha nem léptek velünk egyszerre”.

Nem a magyar kormány tévedhetlenségéről van szó – mutatott rá a képviselő. A magyar kormány is téved, ahogyan minden más ország döntéshozói is. „Magyarország azonban a megegyezés érdekében mindig is kész volt a kompromisz-

sumokra” – tette egyértelművé. Hölvényi György kijelentette: „Higgyék el, magyarként pontosan tudom, hogy Magyarországot nem lehet gyámság alá helyezni.”

„A felszólalásom végén még egy javaslat szeretnék tenni. Gwendoline Delbos-Corfield, a jelentés készítője és a dokumentum támogatói nyugodtan alapítsák meg a hungarofób baráti kört. Az lenne az igazán őszinte beszéd” – zárta beszédét a KDNP-s képviselő.

Nemzeti identitásunk kovásza a Székely Himnusz

– Mihalik Kálmán a Székely Himnusz zenéjével olyat alkotott, amely száz évvel halála után is millióknak ad bátorságot, erőt, összefogásra ösztönöz és erősíti a szolidaritásunkat – fogalmazott **Kiss-Rigó László** szeged-csanádi katolikus megyés püspök a Szegedi Dóm Látogatóközpontban, ahol szeptember 6-án emlékülést rendeztek Mihalik Kálmán halálának 100. évfordulója alkalmából.

A rendezvény fővédnöke, **Semjén Zsolt** személyesen nem tudott részt venni az emlékülésen, ezért levélben küldte el gondolatait. – A Székely Himnusz száz év alatt önálló életre kelt. Szimbólumává vált az ellenállásnak, a nemzeti érzésnek Erdélyben, a szocialista rendszerrel való szembenállásnak az anyaországban. Nem csupán Ceaușescu Romániájában volt betiltva, de a szocializmus évtizedei alatt Magyarországon sem csendülhettek fel fájdalmas, de lelket erősítő dallamai – írta a miniszterelnök-helyettes, majd azzal folytatta, hogy nem véletlenül titulálták veszélyesnek a diktatúrák. A benne foglalt ima erőt, tartást és öntudatot adott és ad ma is a székelységnek és a magyarság egészének.

Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke azokról az évtizedekről beszélt, amikor még tiltólistán jegyezték a Székely Himnuszt. Magát a nomád nemzedék tagjaként definiálta, helyét kereső emberként, aki megpróbálta pótolni azt az identitáskeresés során lelt úrt, amelyet a szocialista érában nem hagytak betölteni az egyháznak és az iskoláknak.

Potápi Árpád János sikeresnek nevezte az elmúlt 12 év nemzetpolitikáját. – A nemzetrészekkel közösen határoztuk meg és hajtottuk végre a feladatokat, az eredményeinkre méltán lehetünk büszkéek – közölte a nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

A fő célok között az identitás megerősítését, a családok támogatását, valamint az egyre erősödő gazdaságfejlesztési törekvéseket, a határon túli magyar területek, vállalkozások és azok révén magyar emberek segítségét említette.

– A himnuszok a nemzeti identitás kovásza – jelentette ki a rendezvényen **Szili Katalin** miniszterelnöki megbízott. Előadásában kiemelte, a 21. század olyan világot hozott számunkra, amelyben minden feloldódni látszik, egyre eltörpülnek a nemzeti sajátosságok. Európa azonban csak akkor tudni majd újradefiniálni magát a világban, ha a nemzetek Európájában gondolkodik. Komoly problémának nevezte, hogy az európai politika a nemzethez tartozást és az állampolgárságot nem tudja elválasztani egymástól. Hangsúlyozta, Székelyföld autonómiája nem a régió elszakadásáról szól, hanem arról az igényről, hogy egy közösség szabadon dönthessen az őt érintő ügyekről, azaz arról, hogy szabadon használhassa lobogóját és címerét, énekelhesse himnuszt.

Kalmár Ferenc, a szomszédságpolitika fejlesztéséért felelős miniszteri különmegbízott, a KDNP elnökségének tagja azzal folytatta a gondolatmenetet, hogy sajnós az Európai Unió és intézményei nem foglalkoznak az őshonos nemzeti kisebbségekkel. Ezt a kérdéskört a tagországok belügyeinek tekintik.

– Magyarul kecskére bízák a káposztát. Európában nincs kerettörvény, amely kötelezővé tenné a nemzeti kisebbségek jogainak betartását. Szükség volna egy kötelező és kikényszeríthető keretszabályozásra – hangsúlyozta.

A rendezvény, amely a Dóm téren emléktábla-avatással, majd Mihalik Kálmán sírjának koszorúzásával folytatódott, többek között a Barankovics Alapítvány, illetve a KDNP szegedi szervezetének támogatásával valósult meg.

■ KDNP.HU – DELMAGYAR.HU

Semjén Zsolt: A katolikus egyetemek tevékenysége a világ, az ember és Isten titkainak megismerésére irányul

Kiss-Rigó László, Semjén Zsolt és Dux László (balról jobbra) koszorút helyez el Klebelsberg Kuno egyetemalapító, egykori kultuszminiszter síremlékénél a Gál Ferenc Egyetem központi tanévnyitója előtt a Szegedi Dómban 2022. szeptember 14-én (Fotó: Miniszterelnökség / Botár Gergely)

A katolikus egyetemek lényege a világ titkainak kutatása a kinyilatkoztatás bölcsességének fényében – idézte II. János Pál pápát a miniszterelnök-helyettes a Gál Ferenc Egyetemnek (GFE) a szegedi székesegyházban tartott szeptember 14-ei tanévnyitói ünnepi szentmiséjét követően.

Az egyetemek feladata az igazság keresése, felfedezése és közvetítése – mondta a kereszténydemokrata pártelnök. Hangsúlyozta, a világ, az ember és az Isten titkait csonkíthatatlanul, a maguk teljességében kell kutatni, ahogy azt a katolikus egyetemek teszik.

Semjén Zsolt kifejtette, a Gál Ferenc Egyetem olyan tudást nyújt, amely egyaránt hasznára van az egyes embernek és a társadalomnak. A politikus szerint ez különösen fontos egy olyan korban, ahol – különösen az Egyesült Államok egyetemeiről kiindulva – olyan „neopogány és kifejezetten barbár” ideológia nyer teret, amely megtagadja mindazt az értéket, amit az emberiség létrehozott.

A miniszterelnök-helyettes hangsúlyozta, különösen örül annak, hogy oly sok határon túli magyar tanul a Gál Ferenc Egyetemen. Az intézmény így sokak számára lehetővé teszi, hogy anyanyelvükön tanulhassanak, így a hétköznapi nyelv mellett az egységes szakmai nyelv is tovább él a teljes magyarság körében.

Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök emlékeztetett: idén

ünneplő szegedi működésének századik évét a Kolozsvárról ide menekült Szegedi Tudományegyetem, és egy évszázada érkezett a városba a Gál Ferenc Egyetem elődje, a katolikus teológia is Temesvárról.

Klebelsberg Kuno száz éve lett kultuszminiszter, ő és Glattfelder Gyula püspök sokat dolgoztak a szegedi felsőoktatásért is.

Dux László rektor kifejtette, a GFE küldetése a Szeged-Csanádi Egyházmegye, Délkelet-Magyarország és tágabb értelemben az egész Kárpát-medence biztos keresztény erkölcsi alapokon álló, szakmáját magas szinten, felelősséggel művelő értelmiségének képzése és továbbképzése.

A GFE fenntartója a Szeged-Csanádi Egyházmegye. A felsőoktatási intézményben négy kar és két intézet működik: Szegeden a Teológiai Kar, valamint az Egészségnevelési és Sportintézet, Szarvason a Pedagógiai Kar, Gyulán az Egészség- és Szociális Tudományi Kar, Békéscsabán a Gazdasági Kar, Mezőtúron a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Intézet.

Az egyetem két köznevelési intézetet is fenntart: a sarvasi Gyakorló Óvoda és Általános Iskolát, illetve a mezőgazdasági képzés bázisiskolájaként a Gál Ferenc Egyetem Technikum, Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégiumot. Békési székhellyel egy felnőttképzési központ is működik a GFE részeként.

■ KDNP.HU – MTI

Női érdekképviselet a kereszténydemokráciában

A Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) Nőtágozata, valamint a Foglalkoztatás- és Munkaügyi Szakbizottsága szervezésében Női érdekképviselet a kereszténydemokráciában címmel tartott konferenciát szeptember közepén Budapesten.

A konferencia célja, hogy felhívja a figyelmet a konzervatív nézőpontú női érdekképviselet jelenlétére, szükségességére és annak megismertetésére Magyarországon és a Kárpát-medencében. A rendezvény törekedett a konstruktív vita kialakítására, illetve megoldások keresésére, ami a mai nők közéletéhez fűződő viszonyát érinti.

Az eseményt **Horváth Júlia Borbála** kulturális antropológus, kutató, a KDNP Nőtágozatának tagja, valamint **Kovács-Pifka Péter**, a Hungary Helps Ügynökség vezérigazgatója, a KDNP foglalkoztatásügyi szakbizottságának elnöke nyitotta meg.

A kutató szerint mára a liberálisból radikális, a feministából férfigyűlölő lett, valamint olyan nyelvi és fogalmi megosztottság jött létre, amelyen változtatni kell. Úgy látja, hogy a liberalizált női érdekképviselet iránya jelenleg nem illeszkedik a keresztény-konzervatív értékrendbe.

Kovács-Pifka Péter köszöntőjében elmondta, hogy férfiként részt

venni a nők érdekképviseletét tárgyaló konferencián egyáltalán nem ellentmondásos. Véleménye szerint „amikor a nők érdekeiről, a nők szerepéről beszélgetünk, akkor valójában mindannyiunk érdekét tartjuk szem előtt”. Kiemelte, hogy elsősorban emberek vagyunk, akik szoros egymásrataltságra, kiegészítve egymást élünk együtt.

A vezérigazgató azt is elmondta, hogy a keresztény hit szerint minden ember Isten képmására teremtett, így a nők és férfiak egyenjogúsága alapvető keresztény érték.

A konferencia fővédnöke, **Semjén Zsolt** miniszterelnök-helyettes személyesen ugyan nem tudott részt venni az eseményen, de köszöntőjében leírta: a nyugati civilizáció politikai és társadalmi állapota arra figyelmeztet bennünket, hogy a keresztény-konzervatív értékrendet olyan nők képviseljék, akik személyes példamutatással is határozottan állnak ki a lényegi kérdésekben.

A párt elnöke szerint nagy jelentőségű a konferencia, hiszen manapság relativizálni próbálják a teremtett világ rendjét, így üdvözli, ha az esemény eredményeként olyan javaslatok és programok születnek, amelyek megerősítik Magyarországot a Szent István által megvetett keresztény alapokon.

A rendezvény megnyitóján **Hornung Ágnes** családokért felelős államtitkár arról beszélt, hogy neki sem mindig könnyű kétyermekes édesanyaként helytállni a család és munka területén. De elmondása szerint a kormány ezért is támogatja kiemelten a nők visszatérését a munka világba, hogy a munka és a családi élet összhangjának megteremtése és a családbarát munkahelyek kialakítása megvalósuljon. Ennek érdekében számos olyan intézkedés született, ami mindezt elősegíti.

Bíró Rozália, az RMDSZ és az Európai Néppárt Nőszervezetének elnöke köszönetet mondott a magyar kormánynak elkötelezett

nemzetépítő munkájáért, aminek köszönhetően az erdélyiek érzik, hogy él a nemzet, és ennek ők is részei.

A konferencián **Juhász Hajnalka** országgyűlési képviselő, a KDNP Nőtágozatának elnöke sem tudott személyesen jelen lenni, így videóüzenetben köszöntötte a konferencia résztvevőit. Emlékeztetett, hogy a Nőtágozat célja olyan csoportok erősítése, amelyek elkötelezettek a keresztény-konzervatív értékrend mellett, valamint fontos megvédenünk a hagyományos családmodellt, illetve a női és férfi szerepeket.

A köszöntőket követően kerekasztal-beszélgetések következtek, amelyek során a keresztény és konzervatív feminizmus létezéséről, modern férfi és női szerepekről, valamint közéleti tapasztalatokról volt szó. A három szekciós tanácskozást Benda József A szakadék szélén című könyvének bemutatója zárta.

■ **Janó-Veilandics Franciska**

Navracsics Tibor elmondta, mi az összefüggés a pedagógusbér-emelés és az uniós támogatás között

A pedagógusbér-emelés és az uniós források közti összefüggésről is beszélt szeptember 13-án Navracsics Tibor területfejlesztési miniszter, aki a Pro Civitate Dei Egyesület meghívására érkezett Nagykanizsára, hogy kereszténydemokrata est keretében adjon tájékoztatást a magyar kormány és az Európai Bizottság között zajló tárgyalási folyamatokról.

Balról jobbra Cseresnyés Péter országgyűlési képviselő, Navracsics Tibor területfejlesztési miniszter, Császár Zoltán, a Pro Civitate Dei Egyesület elnöke és Balogh László polgármester (Fotó: Gergely Szilárd / Zalai Hírlap)

A miniszter elmondta: jelenleg három tárgyalási folyamat zajlik a magyar kormány és az Európai Bizottság között, ezek közül az első a jogállamisági feltételrendszerről szóló megállapodás, a második az újjáépítési alap forrásainak lehívása, a harmadik pedig az operatív programok finanszírozását szolgáló egyeztetés.

– A jogállamiságról szóló tárgyalás talán a legismertebb most a nyilvánosság előtt, hiszen ezen a területen zajlanak jelenleg a leglátványosabb események – kezdte **Navracsics Tibor**, aki megerősítette: a közelmúltban a magyar kormány elküldte válaszait az Európai Bizottság által megfogalmazott kérdésekre, mely levélre szeptember 22-ig reagálhatott hivatalosan az uniós szervezet (ez lapzártánk után meg is történt – a szerk.). – Mi abban bízunk, hogy a bizottság nyugtázza válaszainkat, megerősítenek minket abban, hogy jó irányba haladunk, és inentől kezdve a végrehajtás közös ellenőrzése mellett meg tudjuk kezdeni a források lehívásának

előkészítését.

Navracsics Tibor elmondta: Magyarország számára két pénzügyi alap áll rendelkezésre, az egyik az úgynevezett újjáépítési és ellenálló-képességi alap, ami körülbelül 6 ezer milliárd forintot jelent.

– Mint emlékeztet: ezt a keretösszeget még 2020 decemberében fogadták el a tagállamok, és az eredeti célja az volt, hogy a koronavírus-járvány miatt gazdasági válságba sodródott országokat (elsősorban a déli tagállamok) sikerüljön talpra állítani. Ebben a keretösszegben közös hitelfelvétel is szerepel, azaz minden tagállam garanciát vállalt az Európai Bizottság által felvett források visszafizetésére. Ez a terület, ahol Magyarország az egyetlen, akinek még nincs aláírt megállapodása a bizottsággal, de abban bízunk, hogy az ősz második felében itt is eredményre vezetnek majd a tárgyalások.

A miniszter hasonlóképpen vellekedett a másik pénzügyi alap, az úgynevezett operatív progra-

mokra kapható források lehívásáról. Mint mondta: a körülbelül 14 ezer milliárd forintos keret felhasználásával kapcsolatban a magyar kormány már elküldte az Európai Bizottságnak az ütemtervet, ezek értékelése, egyeztetése most zajlik.

– Nagyon remélem, hogy még az év vége előtt tisztázni tudjuk a részleteket, hiszen az a célunk, hogy még idén megállapodjunk és el tudjuk kezdeni a források lehívását – árulta el Navracsics Tibor, aki jelezte: mindez csupán finanszírozási módszerváltást jelent, hiszen az operatív programok egy jelentős részét már most előfinanszírozza a magyar állam. Ennek is köszönhető, hogy a vállalkozói szektorban, illetve az önkormányzatok számára is lehetőség nyílt pályázatok kiírására.

Kérdésre válaszolva, miszerint milyen összefüggés van az uniós források és a pedagógusbér-emelés között, a miniszter leszögezte: az uniós valóban csak fejlesztésre nyújt támogatást, de ebbe beletartozik a személyzetfejlesztés, azaz

a fizetésemelés is.

– Az általunk összeállított oktatási programban szeretnénk megvalósítani a szakképzés, az oktatási intézmények reformját, a digitalizáció kiterjesztését és a pedagógus életpálya magasabb presztízsének visszaállítását. Ennek része a fizetésemelés is, ebbe száll be társfinanszírozóként – egy meghatározott ideig – az Európai Bizottság. Ez a konstrukció egyébként nem rendkívüli, más országokban is elő szokott fordulni, sőt Magyarországon 2010-2014 között a közigazgatási reform is így ment végbe, legalábbis annak keretében került sor egy nagyarányú személyzetfejlesztésre.

A rendezvényt megelőző sajtótájékoztatón részt vett **Cseresnyés Péter** országgyűlési képviselő és **Balogh László** polgármester is, mindketten jelezték: a városnak és a térségnek nagy szüksége van az uniós fejlesztési forrásokra, hiszen az intézmények felújítása, illetve az egyéb infrastruktúra fejlesztése fontos az itt élő emberek számára.

Harrach Péter: Identitásválsággal küzd a világ

Napjainkban identitásválsággal küzd a világ, és sokszor abnormális jelenségekkel terhelt – mondta Harrach Péter, a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség elnöke a szervezet tanácskozásán szeptember 7-én Budapesten, hangsúlyozva: ezért van kiemelt jelentősége a kiegyensúlyozottságot biztosító értékek képviselőinek.

A kereszténydemokrata politikus kifejtette: a keresztény jelző az egyetemes elkötelezettségre utal, és semmilyen megosztó jellege nincs. „Ahogy a keresztény kultúra elfogadható a hívő és nem hívő ember számára is, aki tudja, hogy ami keresztény, az emberi, kiegyensúlyozott és normális” – fogalmazott **Harrach Péter** (képünkön) a Keresztény Civil Szervezetek Országos Fórumán.

Rámutatott: a keresztény társadalmi felelősségvállalás azt jelenti, hogy a keresztények nem zárkóznak el a világtól, hibái ellenére szeretik azt, és együtt élnek mindenkivel, még akkor is, ha másként gondolkodnak az élet nagy kérdéseiről.

A KDNP országgyűlési képviselője hangsúlyozta: a keresztény felelősségvállalás megjelenik az egyházi közösségekben, a családban, a gazdaságban és a kultúrában is.

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára arról beszélt, hogy a kormány az elmúlt 10-12 év alatt a civil világ számos területét megerősítette. Kitért egyebek mellett a

civilek döntéshozatalba való bevonására, a faluprogramokra, az egyházi közösségi programokra, a nemzetiségi civil szervezetek, illetve a külföldi magyarság civil szervezeteinek támogatására.

Kárpát-medence-szerte 1500 közösségi ház újult meg vagy épült, táborszobák újultak meg. Magyarországon és külföldön 7000 egyházi közösségi programot szerveztek a ci-

vil szervezetek – összegzett. A KDNP alelnökének értékelése szerint ez meghozta a változást, „életet lehel” a vidékre és a diaszpórába. Soltész Miklós arra biztatott és kért mindenkit – így a kisebb civil szervezeteket is –, hogy hallassák a hangjukat, mondván, mögöttük van társadalmi bázis, „a sorosista szervezetekről” ugyanakkor ez nem mondható el.

Nacsa Lőrinc, a KDNP országgyűlési képviselője

rámutatott: ha a világban, különösen annak nyugati felén körbenéznek, akkor nem a keresztény felelősségvállalást látják. Amit látunk, az nem keresztény, hanem szekuláris, nem társadalmi, hanem önző, és nem felelősség, hanem felelőtlen – mondta. Az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetség elnöke kijelentette, a keresztényeknek a média, a kultúra, a gazdaság és

a közélet minden területén jelen kell lenniük, küldetésük van ott. A 21. században az identitásért folytatott harc lesz a legfontosabb kérdés – fogalmazott, kiemelve: el akarják venni az identitást, a nemzetet, a hitet, a nemet, a munkát, az értékeket, bármit, ami gyökeret adhat. Ha ezt meg tudják tenni, megszülethet a szekuláris önző felelőtlen – tette hozzá.

A kisebbik kormánypárt frakciósóvívője szerint ha nem elég erősek, nincsenek erős közösségeik, egy idő után úgy érezhetik majd, hogy csak ők gondolkodnak így, és mennek szembe az autópályán a többiekkel. Ez a társadalmi önzés jelenti a legnagyobb veszélyt a keresztény társadalmi felelősségvállalásra – vélte Nacsa Lőrinc, közösségeik megerősítését szorgalmazva.

A Magyar Kereszténydemokrata Szövetség (MKDSZ) félévente rendezi meg a Keresztény Civil Szervezetek Országos Fórumát. A programot két év online formában szervezett találkozó után tartották ismét személyes jelenlét mellett. A konferencián az előadók három területet: a közélet, a média és a civil világ felől közelítették meg a keresztény társadalmi felelősség kérdéskörét.

■ KDNP.HU – MTI

Magyarország a keresztény értékek egyik legfőbb őrzője

*Az élet egyetlen –
ezért vedd komolyan!
Az élet kihívás – fogadd el!
Az élet kötelesség – teljesítsd!*

Kalkuttai Szent Teréz soraival, szeretettel és tisztelettel köszöntöm Elnök Urat, Főtisztelendő és Főtiszteletű Püspök Urakat, Professzor Urakat! és a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége tizenharmadik kongresszusának minden kedves előadóját és résztvevőjét. Történelmi időkben, történelmi falak között ültünk össze, hogy Krisztus tanítványaiként gondolkodjunk életről, az isteni rendről, a világ jövőjéről, felelősségről, kísértésekről, de legfőképpen azért, hogy hitet és erőt merítsünk a közös cselekvéshez.

Az ideai közgyűlés választott címe így hangzik: „*Keresztény felelősségünk a teremtett világ védelmében*”, mottója pedig a „*teremtett világ élet*”.

Élet, amely egyszerre jelenti az élet továbbadásának misztériumát és a teremtett világ védelmét, amelyet Istentől kaptunk, s melyért közös felelősséggel tartozunk.

Szent II. János Pál pápa, az Evangélium Vitae című enciklikájában a következőképpen fogalmaz: „*.../ Miért érték az élet? / Az az élet, amelyet Isten az embernek ajándékoz, teljesen más, mint az összes teremtett élőlények élete, amennyiben jóllehet rokon a föld porával, a világban Isten megnyilvánulása, jelenlétének jele, dicsőségének nyoma. /.../*” (Evangélium Vitae, II. János Pál pápa enciklikája a püspököknek, a papoknak és diakónusoknak, szerzeteseknek és szerzetesnőknek, a laikus krisztushívőknek és minden jóakarátú embernek az emberi élet sérthetlenségéről, 1995. március 25. , II. fejezet 33-34. pont)

A Szentatya rámutat arra is, hogy: „*Mindazok, akik Krisztus követésére vállalkoznak, az élet teljességét kapják ajándékkul: helyreáll, megújul és tökéletessé válik bennük az isteni képmás*”. (Evangélium Vitae, 23. pont)

Keresztény emberként tehát aktív cselekvésre kaptunk meghívást azzal, hogy a krisztusi utat járjuk. Cselekvésre, amellyel befolyásoljuk saját és tágabb környezetünket. Cselekvésre, annak minden nehézségével és örömeivel együtt.

A kereszténység mint életforma mindig, minden körülmények kö-

zött cselekvésre ösztönöz. Így volt ez évszázadokkal ezelőtt, amikor elődeink hitvalló közösségeket hoztak létre és azokból kisarjadt az egész világot behálózó, maig élő egyház, s így van ez napjainkban is, amikor – mint annyszor a történelem folyamán – a szorongatás idejét éljük.

Válságok évtizedébe léptünk: háborúval, gazdasági nehézségekkel kell szembenéznünk, miközben a világ számos pontján keresztény testvéreinknek egyre dühödtebb üldöztetésben van részük, hiszen mára a kereszténység lett a világ legüldözöttebb vallása.

A kongresszus címe és mottója az élet védelmére hív bennünket. Számunkra, keresztény emberek számára ez különösen is fontos, hiszen isteni parancs az élet és környezetünk védelme, amely egyet jelent az egész teremtett világ védelmével.

Szimbolikus az, hogy a kongresszus éppen ebben az időszakban került megrendezésre.

Szeptember 1-jén a Teremtés megőrzéséért szóló imádság világnapjával kezdődött az az ökumenikus időszak (lásd: *Őszentsége Ferenc pápa üzenete a teremtés-védelmi imanapra, 2022. szeptember 1., teremtésvedelem.hu*), amely Szent Ferenc ünnepéig, október 4-ig tart, s amelynek célja – ahogy Szent II. János Pál pápa anno fogalmazott – hogy gyakoroljuk az „*ökológiai megtérést*”, azaz a teremtett világ védelmét, melyben ajándék a természeti környezet, és amelynek használata közös felelősséget kíván mindannyiunktól (Szent II. János Pál pápa, Általános audiencia, 2002. július 10.).

Sokan és sokféleképpen akarják ma megmenteni a Földet, a környezetet, gátat vetni a pusztulásnak és a pusztításnak. Találkozunk egészen elképesztő, a teremtés, a teremtett világ életigenlésével homlokegyenest szembenemő, vészjóslóan hangzó javaslatokkal is.

E javaslatok között olyannal is, amely arra irányul és azt szorgalmazza, hogy minél kevesebb gyermek szülessék a világra, mert ezzel is Földünket, környezetünket védjük meg a végső pusztulástól. Mi, keresztények és magyarok nem értünk és nem is érthetünk egyet olyan elképzelésekkel, amelyek szembemennek az isteni teremtés misztériumával, mert az

embert Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtette.

Mi tehát az irány és mi a keresztény ember feladata a mában? Tekintsünk a teremtett világra mint Isten ajándékára úgy, mint amellyel közösségben élünk. Bánjunk a ránk bízott javakkal felelősségteljes, jó gazdaként!

Óvjuk és védjük meg szűkebb és tágabb környezetünk értékeit. Családjainkat, gyermekeinket épp úgy, mint az emberi életet tápláló vizeinket, folyóinkat, természeti kincseinket. Tegyük ezt úgy és annak tudatában, hogy tetteinkkel elszámolással tartozunk a Teremtőnek, ugyanakkor felelősségünk van a jövő generációkért.

Tekintsük keresztényi kötelességünknek és álljunk ki évezredes kultúránkért, életmódunkért. Ennek tudatában kell távol tartanunk az illegálisan és erőszakos módon ránk törni akaró, Európára terrort és fájdalmat hozó migránsokat.

Ugyanakkor segítsük felebarátainkat, akiket hitükért, keresztény meggyőződésükért üldöznek, vagy éppen azokat az embertársainkat, akik a szomszédságunkban dülő háború elől menekülve nálunk kopogtatnak és keresnek menedéket. Ez és csak ez a hiteles, keresztény válasz, ha ellenfeleink rákérdeznek arra, mit teszünk mi, keresztények a világ megmentéséért.

Az elmúlt esztendő kihívásait, történéseit figyelve és követve egyre inkább azt kell látnunk, hogy sajnos riasztó ütemben gyengülnek a keresztény hit védelmére és építésére irányuló törekvések. A kontinens keleti részén felfoghatatlan emberáldozatokat követelő háború dúl, annak minden gazdasági, társadalmi, szociális és környezeti következményével, pusztításával együtt. Nyugaton pedig tombol az ideológiai felforgatás haladónak nevezett forradalma.

Világ- és Európa-szerte példák, élethelyzetek, politikai elképzelések és döntések mutatják azt, hogy nem könnyű hitvalló keresztényként élniük azoknak, akik Krisztus tanítását kívánják követni és e szerint formálják saját és közösségük, valamint az egész társadalom életét.

Egyfajta modern kori keresztényüldözésnek is tanúi vagyunk, és ha nem vigyázunk, elszenvédőivé is válhatunk.

Mert ha nem tudunk ellenállni a

globális világ kihívásainak: a helyi és nemzeti sajátosságok térvészítése, a vallás és az erkölcsi normák relativizálása, kultúránk feloldódása egy nagy globális kultúrába, a család értékeinek megkérdőjelezése, hogy csak néhányat említek ezek közül, akkor egyszer csak azt vesszük észre, hogy a folyamatok aktív irányítói helyett, azok passzív és tehetetlen szemlélői leszünk csupán.

A helyzet sajnos úgy áll, hogy a kereszténység ma már nem alapvető érték Európában. Magyarország azonban, mint az elmúlt évszázadok során oly sokszor, kitart és nemcsak őrzi, hanem egyik legfőbb letéteményese is a keresztény értékek továbbvitelének.

A magyar kormány kitart gyermekeink és a hagyományos családmódellemellett, felelősséget vállal a határon innen és túl élő közösségeinkért, azok jövőjéért.

Az elmúlt több mint tíz év alatt biztonságot teremtettünk, fejlődési pályára állítottuk az országot úgy, hogy közben olyan eredménnyel is büszkélkedhetünk, mint az, hogy hazánk egyike a világ azon huszonegy államának, amely képes volt arra, hogy gazdasági teljesítménye növelésével párhuzamosan, csökkentse károsanyag-kibocsátását.

Középtávú célunk pedig az, hogy hazánk 2030-ra az Európai Unió öt legélhetőbb országa közé kerüljön.

Igazi kereszténydemokrata vállalás ez, amely nem a fogyasztás oldaláról közelíti meg a polgárok életminőségének javítását, tehát nem célunk, hogy az öt legtöbbet fogyasztó ország közé kerüljünk.

Célunk sokkal inkább az, hogy olyan identitásában kikezdhettlenül erős országot teremtsünk, ahol a polgárok harmóniában élnek szűkebb és tágabb környezetükkel, tisztességes és becsületes munkával biztosítani tudják saját maguk és családjaik megélhetését, biztonságban tudják szeretteiket, vagyoniukat. Boldogan, jól és szépen élnek minőségi életet.

Mindazt, amit mi, magyarok az elmúlt bő tíz esztendőben felépítettünk és a jövőben fel kívánunk építeni, próbálják szétrombolni a nyugati fősodorbeli, magukat haladónak tartó balliberális erők.

Úgy a teremtett világ, mint az európai keresztény kultúra ostrom alatt áll. Egy magát progresszív-

nek nevező ideológiai térfoglalás zajlik, ami a normalitás értékei – az erős és egészséges nemzeti identitás, a férfi és nő élethosszig tartó szeretetkapcsolatán nyugvó családok, a szellemi és lelki értelemben is egészséges gyermekek, a keresztény kultúra és örökség megőrzése és továbbadása, a hit védelme ellen vívott háborút jelenti. Ez a támadás azért is rendkívül veszélyes, mert úgy akarnak bennünket megmérgezni, hogy azt közben észre se vegyük!

Odáig jutottunk, hogy Nyugat-Európában a bíróságon kell megvédeni az igazát annak, aki a Bibliát tekinti zsinórmértéknek. Politikusokat, magánembereket hurcolnak meg, ha a közösségi oldalakon a teremtett világ és az isteni törvények, a keresztény értékek mentén foglalnak állást, vagy mondanak olyan véleményt, amely a szélsőségesen liberális média által sulykolt véleménydik-tatúrával nem egyezik.

De essék szó arról is, hogyan üresedik ki az európai együttműködés kereszténydemokrata alapító atyái – Konrad Adenauer, Robert Schuman, De Gasperi. és mások – által oly fontos rendező elvként, princípiumként tekintett szubszidiaritás elve. A nagy elődök éppen a szubszidiaritás elvére épülő együttműködés sikerességében hittek, amely – amíg jól működött és tartalmát balliberális irányból ki nem üresítették –, nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az Európai Unió sikeresen és eredményesen működjön.

Ma egyre inkább mindennek az ellenkezőjét tapasztaljuk.

Vagyis azt, hogy a szuverén, egyenrangú és egymással együttműködő nemzetek közössége helyett egy centralizált, kézi vezérlésű, saját identitással nem rendelkező, pusztán a materiális jóléti alapokon álló európai egyesült államok létrejöttének erőltetése a cél, ahol a kereszténységnek nincs helye.

Mit kell tennünk és mi a dolgunk, nekünk, magyar keresztény hívőknek, közéleti szereplőknek ebben a helyzetben?

Mindenekelőtt és talán leginkább kereszténydemokrata fordulatra van szükség az Európai Unióban, de elsősorban nyugaton. Egy olyan kereszténydemokrata alapokon álló új európai renaissance-ra, azaz újjászületésre van szükség, amely az alapító atyák által képviselt értékek alapján áll, és amely szem előtt tartja Robert

Schuman intelmét, amely a következőképpen hangzik: „*A demokrácia vagy keresztény lesz, vagy nem is lesz. Egy keresztényellenes demokrácia olyan karikatúra lesz, amely vagy zsarnokságba, vagy anarchiába süllyed.*”

A keresztény alapokon álló politika jövőbeni sikere azon áll vagy bukik tehát, hogyan sikerül a keresztény közösségek megtartása, illetve azok tovább szervezése, bővítése. Szűkebb hazai, tágabban közép-európai, és még tágabban, a kontinens azon országaiban, amelyekben még megmaradt a természetes életöszön és az élni akarás legkisebb szikrája is.

Amennyiben fontosnak tartjuk, márpedig hiszem és meggyőződésem szerint, nagyon, de nagyon sokan vagyunk, akik a keresztény alapokra épülő sikeres Európa jövőjében hiszünk, és azt fontosnak tartjuk, ezért a közös célért dolgoznunk, bátran hallatnunk is kell a jövőben hangunkat.

Ma helyes és követendő irány-

A kereszténység és az erre épülő kereszténydemokrácia a jövőtlenség helyett a jövőt kínálja

ként az látszik sikeresnek, ha saját lakóhelyünkön még több, a jelenleginél is több, élő, keresztény alapokon álló közösségeket hívunk életre és töltjük meg azok életét tartalommal, amelyek célja egy hiteles jövőkép felmutatása, még akkor is, ha olykor elutasítást tapasztalunk. Ennek az önszerveződésnek a tovább erősítése annál is inkább fontos, mert napjainkban a hagyományos keresztény, illetve konzervatív értékek (mint a hit, család, haza, nemzeti identitás) védelme, a megtartásukra irányuló igény és törekvés jóval erősebb Közép- és Kelet-Európában és benne hazánkban, mint bárhol máshol nyugaton.

Ha pedig ez így van, márpedig a jelen állás szerint így van, akkor merítsünk ebből reményt és biztatást, hogy miként lengyel barátaink himnuszából kölcsönvéve a sorokat, miszerint nem

vesztett el Lengyelország, nem, amíg mi élünk, akként nem vesz el a kereszténység, nem, amíg mi élünk.

Mert nem fog elveszni a kereszténység, még akkor sem, ha az úgynevezett haladók nap, mint nap mindent elkövetnek azért, hogy megfosszák Európát a lelkétől. Ezt nem hagyjuk, nem hagyhatjuk, még akkor sem, ha naponta látjuk és tapasztaljuk, hogy a keresztény értékek nem mindenütt és nem a kellő mértékben evidenciák földrészünk nyugati felében.

Mindaz tehát, ami ma a kontinensen történik, körültekintésre, higgadságra, ugyanakkor józanságra és határozott cselekvésre kell, hogy sarkalljon bennünket.

Ma is, mint folyamatosan Európa történelmében, csak annak a nemzetnek van jövője, amelyet a kétezer éves keresztény hit és kultúra összetart, és amely a családok támogatására és megerősítésére, a becsületes és tiszt-

hogy gondolkodnak egy-egy rész kérdéssről, hitről, vallásról vagy éppen gazdasági döntésről.

Mindnyájan keservesen megtapasztaltuk ugyanis azt, hova vezetett a szocializmusban ránk erőltetett és fényesnek hazudott jövő, és hová az ideig-óráig működő, az egyén érdekeit és szabadságát mindenáron a közösség java és érdeke fölé helyező, a szabad piac mindenhatóságát hirdető liberális szép új világ ígérete.

Mind a már szerencsére letűnt szocialista világban, mind pedig napjaink egyre radikalizálódó balliberális világában közös az a vágyvezérelt óhaj, hogy a kereszténységnek jobb esetben kizárólag a templomban, rosszabb esetben múzeumban, legrosszabb esetben pedig a szemétdombon a helye. Mert mind mondták, mondják ők, a kereszténység és a keresztények maradiak, ósdiak, és mindaz, amit hirdetnek, dohszagú és idejétmúlt.

Ehhez képest a szocializmus összeomlott, és a liberálisnak álmódott szép új világról is lassan, igaz nagyon lassan derül ki, hogy ugyanúgy a jövőtlenségbe vezet, mint hajdan a lenini út. A kereszténység és az erre épülő kereszténydemokrácia a jövőtlenség helyett a jövőt kínálja. Ez a jövő az együttműködés, a közös gondolkodás és a közös cselekvés talaján áll. A felmerülő kérdésekre nemcsak működő, hanem keresztény alapokon álló válaszokat kíván adni.

E szerint cselekszünk, amikor például egy-egy térség, város, falu jövője múlik azon, hogy milyen irányba induljanak vagy folytatódjanak fejlesztések, mert a helyben élők tudják a legjobban azt, hogy éppen utat, vasutat kell-e építeni, vagy bölcsődére, óvodára, iskolára, idősotthonra van nagyobb szükség, ne adj Isten, mindegyikre egyszerre.

Ez a magyar modell, amely működik és nemcsak, hogy itthon életképes, hanem számos más, közöttük nyugat-európai ország számára is vonzóvá kezd válni.

Különösen is a nehéz időkben, mint most. Olyannyira, hogy egyre többen próbálják például családpolitikai intézkedéseinket vagy a rezsi-csökkentést szolgáló programelemeit átültetni saját országukban, élethelyzethez, gazdasági lehetőséghez mérten.

Megtiszteltetés és öröm számomra, hogy ma részt vehetek a kongresszuson és megoszthatom

» *Folytatás a 10. oldalon*

Egy új paradigma felemelkedése

a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége nagyra becsült közösségével gondolataimat.

Küldetésünk van. Háborús és hamis ideológiáktól szennyezett világban kell nekünk, keresztény közéleti embereknek közösen és bölcsen cselekednünk, nemzeti és európai szinten egyaránt helyállni!

Mindig igényeltük és a jövőben is igényeljük véleményüket és a párbeszédet, mert hisszük, hogy csak ez a közös gondolkodás tarthatja jó irányba és viheti előre az ország szekerét.

Innen is szeretnék Önöknek köszönetet mondani minden támogatásért épp úgy, mint a jókor, jó helyen megfogalmazott és építő kritikákért.

Kérem Önöket, a jövőben se fukarkodjanak sem egyikkel, sem másikkal, ha éppen a helyzet úgy hozza, mert azok segítségével országunk szekere egészen biztosan előre fog menni.

A magyar kormányra pedig, mint eddig is, ezután is számíthatnak épp úgy, mint Magyarországon valamennyi polgárára, mert számítunk Önökre, annál is inkább, mert kemény, hosszú, áldozatokkal és lemondásokkal járó küzdelem elé nézünk.

A háború, és az abból következő gazdasági nehézségek – az általunk már előre jelzett és az idő által bizonyítottan hibás európai szankciós politika – ellenére megvédjük e nehéz időkben is mindazokat az intézkedéseket, amelyek az emberek érdekeit szolgálják.

Fenn kívánjuk tartani a rezsi-csökkenést, a családok kiemelt támogatását, mint ahogyan minden körülmények között megőrizzük a nyugdíjak értékét.

KÉSZ-en állunk, készen állunk! Cselekedjünk!

Minden eszköz a rendelkezésünkre áll: a hitünk, az összefogás készsége és képessége, a bátorság, a tettvágy, az életigenlés.

Bízva Istenben, kitarva a hitben mondjunk igent az életre, és cselekedjünk közösen egy kereszténységében és a demokráciában megújuló Európáért.

■ Latorcai Csaba

A szerző a KDNP ügyvezető főtitkára, területfejlesztési miniszterhelyettes. Az írás a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének (KÉSZ) kongresszusán hangzott el 2022. szeptember 17-én az Országház Felsőházi termében

A tudományos gondolkodás sajátossága – legyen szó természet- vagy társadalomtudományról –, hogy alapvető axiómáit vagy aktuális paradigmáit ellentétpárokban fogalmazza meg. A humán-tudományok, mint az esztétika vagy az etika esetében, ahol szép és a csúnya, illetve a jó és a rossz áll szemben egymással, ez könnyen felismerhető, de ugyanez a gondolkodás tetten érhető a fizikában is, ahol a hideg és a meleg áramlásának problémáját hasonló módon döntötték el tudományosan, de még az atommag és az azt körbevevő elektronfelhő esetében is ellentétes töltöttség-ről beszélünk.

A politikatudomány területén és a politikával foglalkozó publicisztikákban az egyik ilyen ellentétpár hosszú évtizedek óta a jobb- és a baloldal kifejezésekben sűrűsödött össze, ami mára már kezd meghaladottá válni.

A jobb- és a baloldalhoz hagyományosan kötődő gazdaság- és társadalompolitikai problémafelvetések, valamint az azokra adandó válaszok túlnyomó többsége még a globalizációt megelőző korban, a mostanitól eltérő társadalmi struktúrákban születtek. Csak néhány alapvető ténytet kiragadva – mára lényegében eltűnt a hagyományos értelemben vett ipari munkás-ság, megváltozott az állam és a vállalatok közötti viszony, megszűnt a nemzetállami jogalkotás kizárólagossága, stb. – egyértelmű, hogy olyan új problémák bukkantak és bukkannak fel napjainkban, amelyekre a hagyományos értelemben vett jobb- és baloldali politika már nem tud konzisztens és elfogadható válaszokat adni.

A törésvonal helye

Az emberiség társadalomtörténetében ilyen léptékű változások során korábban megkérdőjelezhetetlen igazságok vesztették érvényüket és egykoron elképzelhetetlen gondolatok nyertek polgárjogot, miközben ugyanazt a társadalmi valóságban lejátszódó eseményt az uralkodó eszmerendszer megváltozásának köszönhetően teljesen másképp értelmezték már. Ma is egy ehhez hasonló paradigmaváltás zajlik, melynek következtében a ko-

rábbiaktól teljesen eltérő jellegű problémák mentén alakulnak ki a legfontosabb törésvonalak.

Ha gazdasági szemszögből nézzük a dolgokat, akkor a legégetőbb problémák között találjuk a multinacionális vállalatoknak az állami szuverenitást is korlátozó térnyerését, befolyását azal kiegészítve, hogy bizonyos esetekben a tengerentúlon már klasszikus emberi jogok is megilletik ezeket a tőkés társaságokat. Társadalompolitikai szempontból pedig rendkívüli módon kiszélesített, látszólagos emberi jogok állnak a viták középpontjában. Ide sorolható a fehér gyarmatosítók örökségét elutasító, radikális és sokszor erőszakos afroamerikai identitáskereső mozgalmaktól (BLM és woke) a genderkérdésen át a migráció megítéléséig minden igazán meghatározó kérdés. Ha mindezeket a problémákat végiggondoljuk, azok már nem a hagyományos jobb-bal törésvonal mentén értelmezhetők.

Ha meg kell mondani, hogy mi a közös ezekben a látszólag eltérő kérdésekben, akkor azt csak és kizárólag a globalizáció jelenségével összefüggésben lehet megtenni. Gazdasági szempontból viszonylag könnyen belátható, hogy egyes politikai csoportosulások – a dereguláció támogatásával, kedvező pénzügyi feltételek biztosításával, stb. – a multinacionális vállalatok térnyerésében látják a jövőt, míg mások épp a hazai vállalkozások támogatását tartják a követendő útnak. A migráció kérdésében is hasonló megosztottság fedezhető fel, hiszen egyesek azt globális emberi jogként kívánják értelmezni és érvényesíteni, miközben mások éppen a nemzeti érdekekre hivatkozva igyekeznek azt vissza-, vagy legalábbis keretek közé szorítani. Ha csupán ennek a két tágabban értelmezett kérdésnek a gyakorlati megjelenését nézzük a nyugati politika tükrében, akkor egészen világosan körvonalazódik, hogy létezik a nemzetközi tőke érdekeit előmozdító, de önmagát baloldalinak mondó politikai csoportosulás, miközben magukat jobboldalnaként meghatározó pártok között is vannak, amelyek zászlajukra tűzték a migráció támogatását. Mindez teljesen egyértelművé teszi, hogy ma már bal- és jobboldali relációban nehéz értelmezni

a világot. Sokkal helytállóbbnak tűnik a törésvonalat a globalisták és a nemzeti szuverenitást védő patrióta csoportosulások közé helyezni.

Mindezen folyamatok következményei jól kitapinthatók a többpártrendszerre épülő európai politikai struktúra vizsgálatán. A hagyományosnak mondható bal- és jobboldali pártok folyamatos visszaszorulásának vagyunk tanúi, melynek egyik legjobb példáját éppen az idén lezajlott francia parlamenti választások szolgáltatják. A klasszikus baloldal lényegében eltűnt, helyette egy radikális baloldalt, kommunistákat és zöldeket tömörítő új formáció erősödött meg, míg jobboldalon a konzervatív köztársaságiak határozottan a *Le Pen* vezette szuverenista tömb mögé szorultak, hanyatlásuk pedig sajnos megállíthatatlannak tűnik.

A folyamatok azt mutatják, hogy azok a formációk – legyen szó jobb- vagy baloldali pártokról –, amelyeknek a vezetői nem ismerik fel, hogy a nyugati társadalmakat megosztó törésvonalak eltolódtak és az ebből fakadó változásokhoz nem tudnak alkalmazkodni, hamarosan el fognak jelentéktelenedni vagy meg fognak szűnni. Tökéletesen tetten érhető mindez a hazai politikában is! Az MSZP megrekedt a XX. század paradigmái között, melynek eredményeként mára egykori nagy társadalmi támogatottsága elenyésző töredéke lett a DK-énak. A Demokratikus Koalíció *Gyurcsány Ferenc* vezetésével képes volt alkalmazkodni és lényegében a globalista világszemléletet tükröző meghatározó párttá válni hazánkban.

Légy praktikus

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a patrióta pártok akkor lehetnek sikeresek – miként arra a CPAC-kongresszuson *Orbán Viktor* miniszterelnök is felhívta a figyelmet –, ha a globalistákra jellemző ideológiai harc helyett olyan gazdaságpolitikát képesek folytatni, ami megteremti az előrejutás lehetőségét mindenki számára. Azok a jobboldali pártok, amelyek ezt megértették, olyan szociális intézkedéseket léptettek életbe

már az elmúlt években – különösen pedig az orosz–ukrán háború ki-robbanását követően –, melyeknek a hagyományos értelemben vett baloldali törekvéseivel is találkozni kellett volna. Rezsicsökkentés, hatósági árak bevezetése, család-támogatások és még sorolhatnám. Ehhez képest mit tapasztalunk idehaza vagy éppen a szomszédainknál? Csak egy példát kiemelve. Szlovéniában a jobboldali kormány maximalizálta az üzemanyagárakat. A választásokat elvesztette a Janša-kormány, az új, magát baloldalinak valló szlovén vezetés pedig azonnal eltörölve a hatósági árat, helyt adott a piaci ár elszabadulásának. A helyzet ismerős, de idehaza másként alakultak a választások.

Az imént leírtakhoz hasonló szociális intézkedéseket megvalósító vagy azokat vállaló és ezáltal a társadalom szélesebb rétegeit megszólítani képes patrióta politikai formációkat a globalista – vagy David Goodhart brit történész-politológus terminológiája szerint „akárhok”-nak nevezett – ellenfeleink manapság határozottan dehonesztáló értelemben populistának bélyegzik.

Ez talán mindennél jobban jelzi, hogy a globalisták egyfajta elit közösségként próbálják meghatározni magukat az átlagember érdekeit felvállaló patrióta politikusokkal szemben. Ez a szerintük „emelkedett”, a világ átforgatását célul kitűző „forradalmi hév” nem ismeretlen hazánkban, ezért joggal tekintünk rá kellő gyanakvással. A történelmi tapasztalatok arra is figyelmeztetnek minket, hogy vegyük rendkívül komolyan a kihívást, ugyanis ezek az elitista és messianisztikus szemléletű mozgalmak – legyen szó azok bármely ágáról, így a radikális feministákról vagy akár a BLM-mozgalomról – kétségtelenül közösség tudják formálni az azokban hívőket.

Ezért a patrióta, nemzeti oldalnak is ki kell építenie saját közösségeit, amelyek vonzó alternatívát nyújtanak a „világmegváltó” globalista ötletekkel szemben. A magányos, hitehagyott és gyökerek, kapaszkodók nélküli ember ugyanis sokkal esendőbb, kiszolgáltatottabb, mint – miként Oszti Zoltán atya megfogalmazta – az az ember, aki a kétezer éves, természetfölötti kinyilatkoztatással rendelkező és cáfolhatatlanul az igazságot közvetítő, emberi közösséget formáló keresztény egyházak tanítását próbálja követni. A közösségek pedig azért is rend-

kívül fontosak, mert a leírt folyamatok eredményeként felerősödött azok identitáspolitikai jelentősége a nyugati világban.

Ez kihívást jelent a klasszikus, egyéni jogok tiszteletére épülő liberális politikai berendezkedésekkel szemben is, hiszen az identitás mindig csoportkérdés, ami csoportjogokat követel. Mindezek a mozgalmak – vagy éppen a csoportjogokat követelő muzulmán migránsok – azért lehetnek sikeresek, mert a liberális társadalmak köztudottan gyenge identitásúak. Az Egyesült Államok és néhány nyugat-európai ország példájából láthatjuk, hogy a közélet és a magánélet határait elmosó baloldali identitáspolitikák milyen károkat képesek okozni. Mára a baloldali identitáspolitikák a nyugati oktatási és kulturális intézményekben csaknem egyeduralgokká váltak, minek következtében a nyugatot felemelő vitakultúra hanyatlásnak

alapozó államok – mint például a Szovjetunió – elbuktak, ezért azt javasolja, hogy az amerikaiak térjenek vissza a felvilágosodás és a protestáns reformáció elveihez, amelyeket lényegében az alapító atyák fektettek le.

Azaz Huntington egyfajta patrióta, valláserkölcsei alapokat is magában foglaló identitáspolitikában látja az Egyesült Államok jövőjét. Ha mindezt Magyarország vagy Európa esetében próbáljuk értelmezni, akkor egészen egyértelmű következtetések adódnak.

Keresztény identitás

Meg kell védünk sajátos nemzeti kultúránkat, amely nem szakítható el a kereszténységtől. Ezen keretek között kell olyan közösségi alternatívát kialakítanunk, ami kellően vonzó jövőképet kínál a

Korábban megkérdőjelezhetetlen igazságok veszítették érvényüket és egykoron elképzelhetetlen gondolatok nyertek polgárjogot

indult a „politikai korrektség” fojtogató légkörében. Ma már ott tartunk, hogy sokszor a szemben álló vélemények erkölcsi és nem egy esetben jogi szankcionálásával igyekeznek visszaszorítani a szólásszabadságot.

Samuel Huntington, a *Civilizációk összecsapása* című könyvével világhírűvé vált tudós e folyamatokat párhuzamba állítja Amerika meggyengülésével. Sőt ennél is tovább menve kifejti, hogy a kulturális kettészakadás és/vagy a közvélemény akarát egyre inkább figyelmen kívül hagyó, a nemzetől elszakadó elitekből álló kormányzat az állam és a társadalom korábban ismert formáinak felbomlásához vezethet. Huntington a *Kik vagyunk mi?* című könyvében azzal érvel, hogy az amerikai hitvalláshoz való ragaszkodás önmagában nem elég az amerikai identitás fenntartásához, hiszen a csupán ideológiára

társadalom számára a globalisták által sulykolt, eszményinek hazudott világgal szemben. A keresztény alapok jelentik az egyetlen olyan alternatívát, amely történelmileg is bizonyította, hogy a világnézetek pluralitása ellenére is lehetséges konszenzust létrehozni egy társadalomban.

Ez a kereszténydemokrata vízió a mai kapitalista világunkban nem választható el az anyagi értelemben vett jóléttől, de annál jóval többről kell szólnia. Éppen a hátunk mögött hagyott XX. század bizonyította, hogy a gazdasági és technikai fejlődés erkölcsi és társadalmi felelősségvállalás hiányában a legsúlyosabb károkat okozhatja az emberiség számára. Ez a tanulság – a mai nyugati individualista és liberális társadalmakban, ahol a polgároknak döntően csak a jogok iránt van érzékük, és többé-kevésbé viszolyognak azoktól a kötelezettségektől, amelyek az embert

társaival és a társadalommal szemben terhelik – különösen fontos.

A kereszténydemokrata felfogás ezzel szemben a kötelezettségek kölcsönös teljesítését a jogok érvényesítésének és ezáltal az emberek közötti együttműködés alapjának tekinti. Ez a szemlélet teszi lehetővé, hogy a kereszténydemokrácia egyidejűleg tudja támogatni az egyéni teljesítményt és a természetes közösségek boldogulását, ezáltal képes arra is, hogy feloldja az individualista és a kollektivisták eszmék közötti ellentéteket.

Ez utóbbira különösen nagy szükség van, mert a bolygónk kizsákmányolásához vezető „carpe diem” vagy magyarul „élvezd a napot” – „élj a mánnak” – individualista és hedonista felfogása, valamint az újonnan megjelenő marxista gyökerű, szűkülő csoportidentitásokra épülő kollektivisták ideológiák egyaránt veszélyeztetik a polgári együttélés alapját jelentő, maradandó erkölcsi törvényeket. A megoldás azonban nem lehet az identitások feladása. Csak olyan megoldások jöhetnek szóba, melyek a társadalomban meglévő csoportidentitásokat szélesebb és egységesebb identitásokba is képesek összefogni.

A globalisták szerint ez egy, a világ összes emberét átfogó világi-identitás (világfalu eszménye) vagy legalább egy összeurópai identitás, míg a patrióta felfogás szerint a megőrzött és megerősített nemzeti identitások sokasága.

A kereszténydemokrata politika egyben identitáspolitikák is, mely több ezer év hagyományában gyökerezik és kellően kiérlelt értékeket kínál a társadalom számára. Természetesen a keresztény vallás és maga a kereszténydemokrata politika is befogadó, ami a gyakorlatban annyit tesz, hogy ad absurdum még kereszténynek sem kell feltétlenül lenni ahhoz, hogy valaki támogassa az emberi méltóság, a kapcsolattartás, a szolidaritás, a gondoskodás, a szubszidiaritás, az emberi egyenlőség és a közjó alapelveire épülő társadalompolitikát.

Meggyőződésem, hogy ez a fajta világlátás és politikai gondolkodásmód az, ami képes lehet mérsékelni a társadalmi és gazdasági feszültségeket, melyre napjainkban rendkívüli szükség mutatkozik.

■ Latorcai János

A szerző az Országgyűlés alelnöke, a KDNP Országos Választmányának elnöke. A cikk a Demokrata hetilapban jelent meg

Izrael főrabbiját fogadta Semjén Zsolt

David Lau, Izrael főrabbija budapesti látogatása során a közelmúltban találkozott Semjén Zsolt kormányfő-helyetessel a Miniszterelnökség Karmelita-épületében. „Együtt védjük a bibliai értékeket, a zsidó-keresztény civilizációt” – írta a megbeszélést követően a kormányfő helyettese közösségimédia-bejegyzésében.

Elkötelezettek vagyunk a szerb-magyar barátság iránt

Elkötelezettek vagyunk a szerb és magyar sorsközösség alapján való minél mélyebb barátság iránt – fogalmazott Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes szeptember 4-én a Porfirije szerb ortodox pátriárka által celebrált főpapi szent liturgián mondott beszédében Szentendrén.

A miniszterelnök-helyettes a magyar kormány nevében köszönetét fejezte ki a pátriárkának, hogy megerősíti a magyarokat kereszténységükben, a szerb-magyar sorsközösségben és barátságban. Szavai szerint a két keresztény történelmi ország, Szerbia és Magyarország ma is védelmezi a keresztény civilizációt.

„Napjainkban sajnos azt tapasztalhatjuk, hogy bizonyos egyházi csoportok nyugaton és északon nemcsak hogy tudó-

másul vesznek keresztény- és természetellenes ideológiákat, hanem sokszor még az egyházba is beengedik őket” – fogalmazott Semjén Zsolt.

Hozzátette: Szerbia és a szerb ortodoxia mindig sziklaszilárdan állt a Szentírás és a szent hagyomány védelmezése mellett. Köszönettel tartozunk Magyarországnak és Szerbiának, a magyarság és a szerbség közötti kiengesztelődésért, mert kiegyezni a politika is tud, kiengesztelődni

azonban csak a lélek tud és csak az egyházak segítségével lehet – fogalmazott.

Semjén Zsolt felidézte: „az áldott emlékü Irinej pátriárka elindult ezen az úton” és Magyarország is elkötelezett a szerb és magyar sorsközösség alapján való minél mélyebb barátságban. Semjén Zsolt köszönetét fejezte ki Lukijan püspöknek a magyar és a szerb barátság érdekében végzett munkájáért. Beszélt arról is, hogy Magyarországon Erdő

Péter bíboros „nagy munkálója a szomszédos népek közötti kiengesztelődésnek”.

Az eseményen jelen volt Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára; Vitályos Eszter, a Kulturális és Innovációs Minisztérium parlamenti államtitkára; Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek és Balog Zoltán, a Magyarországi Református Egyház zsinatának lelkes elnöke.